

A MÓDSZERKOCKA TOVÁBBKÉPZÉS RÖVID ÖSSZEFOGLALÓJA

KÉSZÍTETTE: PALENCSÁRNÉ KASZA MARIANNA

„A reflektív gondolkodás tudatos, összekapcsolja az elméleti tudást a korábbi gyakorlati tapasztalatokkal egy fejlődési cél elérése érdekében. A reflektív gondolkodáshoz nyitott, a fejlődés iránt elkötelezett és azért felelősséget vállaló attitűd szükséges. A mélysége alapján a gyakorlatban megkülönböztethetjük az azonnali és az előzetesen átgondolt reflexiót.

A reflexiót körforgás jellegű folyamatként ábrázolhatjuk, a tevékenység közbeni módosításból következik a tevékenység utáni elemzés, értékelés.

Ezután az újabb tevékenység előtt a korábbi tervek felülvizsgálata, módosítása következik.,, (www.oktatas.hu)

A reflektív gondolkodás fázisai (SCHÖN alapján):

1. A probléma, az újragondolandó helyzet azonosítása.
2. Összevetés hasonló esetekkel, az adott helyzet sajátosságainak kiemelése.
3. Újrafogalmazás, átkeretezés.
4. Megoldási útvonalak feltárása.
5. A kívánt és nem kívánt következmények átgondolása.

A gondolattérkép-módszer hatékony grafikai technika, amely utat nyit az agy lehetőségeinek kihasználásához, és alkalmazható az emberi tevékenységek bármely területén, ahol tanulásra, tiszta gondolkodásra van szükség.

A gondolattérkép felépítése és jellemzői:

1. Tárgya egy központi képben kristályosodik ki.
2. A fő témák a központból ágaznak ki.
3. Az ágak tartalmaznak egy kulcsszót, amely nyomtatott betűvel egy kapcsolódó vonalon helyezkedik el. A főágakhoz kapcsolódnak a kevésbé fontos információk kisebb elágazásokon.
4. Az ágak egy csomópontokkal kapcsolódó szerkezetet alkotnak.
5. Gazdagítható színekkel, képekkel, kódokkal, dimenziókkal, hogy érdekesebb, szebb és személyesebb legyen.

Mandala – mint gondolkodási keret – 3 részből áll: a tisztán meghatározott középpont (fókusz), az onnan induló kiterjedés (belső körök), az azokból következő külső záró kör.

A belső kör a fókuszhhoz közvetlenül kapcsolódó jellemzők, még a külső kör már a továbbgondolás színtere.

Mint minden ilyen jellegű tanulási eszköz, az egyéni megközelítést tükrözi, így különösen fontos hangsúlyozni, hogy nincs jó vagy rossz megoldás.

Egy mandala magáról a tanulásról – egy pedagógus szemszögéből:

saját eszköztár	csoporthoz tartozás	örömteli állapot	nyugodt v. izgalmasság	élmény
kapcsolat a már meglévőhöz	módszer	egyedül v. társaságban	helyszín	eszközhasználat
érdeklődés	ráhangolódás	TANULÁS	elmélet v. gyakorlat	tapasztalatot szerezni / modellezni / kísérletezni
mikor, mennyi idő	idő	visszajelzés	motiváció	mi a célom vele?
tervezés	saját idő	azonnal v. késleltetve	hogyan kezdek hozzá?	képes vagyok rá?

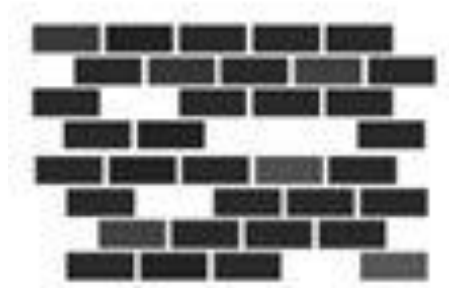
Csikszentmihályi Mihály alkotta fogalom, mely során a képességekhez mért kihívás felszabadult, örömteli állapotot idéz elő. Hogyan érhető el „tudatosan” a flow-élmény?

1. Legyenek világos célok. Tudni, mi az, amire készek vagyunk, amire képességeink alkalmassá tesznek. Hiú ábrándok kergetése helyett elfogadni képességeink való teljesítménybe fordíthatóságát.
2. Azonnali visszajelzés megvalósulása. Minden pillanatban tudni, hogy hol tartunk, közelebb jutottunk-e a célunkhoz. Ez nem mások értékelése, hanem a saját belső jelzőrendszer működésének következménye. Tudni, saját utamat járom. Ez nem más, mint bízni az intuíciónkban, azaz abban, ami látszólag nem gondolkodási és következtetési folyamatok során történik, hanem valamiféle az ösztönös megérzés. A folyamat egy következtetés vagy belátás végeredményét adja anélkül, hogy az ehhez vezető gondolati lépések tudatosulnának.) és hagyatkozz belső és külső biztos bázisaid tudására.
3. A nehézségeket a készségeink szerint megválasztani. A nehézségek ne legyenek se túl kicsik, se túl nagyok, és biztosítsák a folyamatos tanulás készségét. Tudni beosztani az energiát, kezelni az erőforrásokat. Ha a tevékenység nem igazodik a készségek szintjéhez, végkimerülésig üldözzük antilopunkat, még kifulladásig nézzük, ahogy a hiénáké lesz a zsákmányunk.

4. Koncentráció. A figyelem irányítása arra, amit éppen csinálunk. Ne engedni, hogy belső mentális rendezetlenség vagy külső tevékenységek megosszák vagy elvonják a figyelmet. Ha rátalálunk az antilopunkra, képesek leszünk minden mást kizárni, hogy célunk elérése által feltöltődve minden másra is megfelelő energiaszinttel rendelkezünk.
5. Jelentudatosság. Kirekeszteni a mindennapi frusztrációkat és zavaró körülményeket, tudni alkalmazni a csóllátást, hogy kiiktathatóak legyenek azok a tényezők, amelyeket nem tudunk befolyásolni. Elfogadni a körülményeket, és aszerint alakítani tevékenységünket, hogy az adott lehetőségek biztosította maximumot ki tudjuk hozni magunkból.
6. Érezni, hogy kézben tartjuk a dolgokat. Legyen meg az érzés, hogy urai vagyunk önmagunknak, cselekedeteinknek és környezetünknek. Ez a kudarc miatti aggódástól való mentesség érzetét jelenti.
7. Megszüntetni az én tudatod. Koncentrálni a tevékenységre úgy, hogy közben felülemelkedünk énünkön, megfeledkezünk róla, és kirekesztünk minden önkritikát. Így eggyé válhatunk a tevékenységgel. Ebben az állapotban megszűnnek az önkételyek, beleértve a fizikai és érzelmi aggodalmakat is.
8. Rácsodálkozni az időérzék átalakulására. Az idő a saját élményhez igazodik azáltal, hogy a tevékenység ritmusát, nem pedig a napi külső időt követjük. Az idő lelassulhat, felgyorsulhat, vagy meg is állhat.

A Módszerkocka módszereihez a bloom-i taxonómiákhoz kapcsolódva a tanulás 6 szintje alapján hívókártyák készültek, melyek a Z-generációs képigenyhez alkalmazkodva vizuális és verbális kódokkal is segítik a gondolkodás és kreativitás fejlesztését.

3. Falazó

A hívókártyák önmagukban is használhatóak az egyéni munka során: fogalmazás írásához, tételkidolgozáshoz, tanultak felidézéséhez.

Csoportban a differenciálás lehetőségét biztosítja.

Hogyan használjuk?

Használható gondolathívogatóként, Nyomozónaplóhoz: a megadott kérdés alapján.

További felhasználásukhoz a hívókártyákhoz külön segédletek állnak rendelkezésre.

A kreativitásfejlesztéshez kapcsolódó feladat: "Húzz 3 szó-vagy képkártyát, és a mandalaábra tetszőleges helyeire helyezd el! Építsd be a hiányzó részeket!"

Portfóliónál hirdetést kell írni a kérdés szerint, az írásnaplónál történetpiramis készül, az olvasónaplóhoz a módszer által az értékek vizsgálata kapcsolódik, a feladat is erre fókuszál.

EGER, 2016. AUGUSZTUS 21.